

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztőség és kiadóhivata:
Főút 9. szám
 hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdetésményi pénzek is küldendők.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
 főtékintettel Zemplénmegye érdekeire.
 (Megjelenik minden kedden.)

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 „ — „
 Negyedévre 1 „ 50 „
 A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élén látható díjszabályzat szerint számítatnak

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:
BORÚTH ÉLEMÉR HORNAY KÁLMÁN.

S.-a.-Ujhely 1879 jan. 1.

Az időben, — melynek eszméje egy- és ugyanaz magának az istenségnek eszméjével — határok nincsenek. Örök időktől folyik az és örök időnkig folyni fog.

A új évnél nincs tehát azon myszikus jelentősége, melyet annak talán sokan tulajdonítanak. A naprendszer egyik bolygó csillagának: a földnek pályafutása van abban jelezve, mely minden 365 nap és 6 óra alatt a kiindulás ponthoz érve, időszámításunknak alapjául szolgál.

Egy végtelen folyónak képezi tehát az fordulópontját; a költő szerint: egy pászmáját ama fonálnak, mely az örökkévalóság motóláján egymáson és egymás mellett helyet talál.

És hány ezer- meg ezer ily pászma-kötést ért már el az emberiség?! De vajjon elérte-e általuk, föllelte-e bennük ama lidérczörzött kincset, melyet a szép és jó tökélyének: boldogságnak nevezünk? Avagy lerázhatta-e csak egy percze is a gondokat s kitérhetett-e a küzdés elől, melynek a paradicsomi alma tiltott élvezeteért, osztályosává lón? Bizonyára nem! Lefolytak az ezredévek, hoztak is létre a fizikai világban nagy átalakulásokat, de az emberi lelki tulajdonokat, a szenvedélyek megannyi sajátosságát épségben tartva, kit kit saját szerencséje vagy szerencsétlensége kovácsaul hagytak meg.

Igy a tegnapi nap fájdalma, keserősége és örömei, s egyáltalában ama kötelemek, melyek kinek kinek feladatul jutottak, a mai nappal megszűnve nincsenek. Az új év nem adhat nekünk egyebet, mint tért és időt arra: hogy a mit elmulasztottunk a multban, szorgalmunk helyrehozassa a jövőben; hogy a mit rosznak találtunk ott, magunk, embertársaink és a hazára nézve, annak eltávolításán kétszeres erővel buzgólkodjunk; hogy oktalan vágyaink, teljesülheden reményeinknek szárnyát szegve, szoktassuk azokat a földön járni; hogy csüggedés és kishitűség helyett,

mely kétségbeesésre visz, az erélyt és önbizalmat ápoljuk, mely a legnagyobb veszély leküzdésére is képesekké tesz; hogy tevékenységünk ne mindig és mindenben csak önjavunkra ezéző harcban forgácsolja el erejét, — mert így silány önzéssé válik — de a közjó, a közérdek javára is juttassa ki az azt jogosan megillető részt, hogy a jó és üdvös gyakorlását addig fokozzuk, míg gyümölcsét: a megelégedést, könnyűszerezzel kezünkkel elérhetjük . . . Mindezekre nézve bizonyára meg lesz az új évben az egyik tényező, s csak rajtunk áll; hogy felhasználva azt, az 1879-ik évet oda irhassuk: „a hol boldog évként feljegyezve vannak.“

De szemben ezzel, sokan és pedig joggal mondhatják: mit ér a legjobb akarat, mit a legkitartóbb buzgalom, mit az erkölcsi érzületnek megannyi nemes tetté érlelése, ha kivált anyagi előmenetelünkre lényegesen befolyó külerök éppen ellenkező irányba verik hajónkat el?! Ha az egyén önfeláldozó munkássága lépten nyomon az elemek romboló erejébe ütközik; ha oly csapások köszöntenek be, melyek talán évtizedekre előrevetik árnyukat s megbénítják a nemzettest leg ruganyosabb izmait, mi által egész osztályok semmisülnek meg, melyek éppen arra hivatják, hogy legnehezebb időkben támaszlopai legyenek a közvagyonosodás épületének.

Igaz, igaz!

Ez eset bekövetkezhetik, hanemhát ezt el sem kerülhetjük és meg sem is akadályozhatjuk; mert ennek fá t u m a neve. És e tekintetben nagy jelentőséggel bírhat ránk nézve az új év; ránk különösen magyarokra, kik a közvagyonosodás leghatalmasabb emeltyüivel: ezek között életképesen kifejtett iparral nem bírván biztató chance-okot egyesegyedül a gazdasági kultúra terén mutathatunk fel.

Mindenki tudja: hogy nálunk e működési tér az, mely a legokoskerübbeknek látszó elméletek alkalmazása mellett is, eredményeiben mindig feltételes. Megbizhatlan klimatikus viszonyaink örökös aggály között tartanak s valóban boldog

és szerencsésnek mondhatjuk az évet, mely egyes szakainak alakulásaiban normalis lefolyást mutatott s mint ilyen, a terhek minden nemével különben is megrakott ifju Magyarország lábai alatt a létezhetési alapot meg nem ingatta.

Ily év azonban rég nem köszöntött be hozzánk, sőt mondhatjuk: lánczolatosan vonultak el felettünk a legrosszabbak. Nincs okunk a csak tegnap elmúltat is szép emlékeink közé soroznunk, de jobb jövővel biztató reményeinket sem adtuk fel egészen. A gondviselés bölcsességébe vetett hitünk épségben áll még s abeli tudatunk sem ingott meg: hogy a természet nivellirozó ereje fennáll s háztartásában a megzavart egyensúlyt lassacskán majd csak helyrehozza.

Legyen a ránk virradt új év ez üdvös változás kezdőpontja s érjük meg benne mind azt, amit mindig kívántunk, de oly rég nélkülözünk: szorgalmunk és fáradozásainkat megáldó, megjutalmazó boldog esztendőt.

Adja az ég, hogy úgy legyen!

(th.)

Népszerűsítsük a tudományt.

— Ujhely és Patak értelmiségének. —

Zemplénmegyének két központja van. Egy politikai, s egy tudományos. Közél vannak egymáshoz, egy ugrásnyira Ujhely és Patak s éppen ezért nem ismerik egymást, és nem is törődnek egymással. A két város értelmisége, oly viszonyban van egymással, mintha nem is volnának szomszédok, mintha kölcsönös érdekeik, vágyaik nem is támadhatnának. Az ujhelyi megyei tisztviselő időnként hall ugyan egyetmást a pataki „alma mater“ felől, de csak mikor már lerohant valami, annak a puffanása iránt érdeklődik; hogy neki az az alma mater több is lehetne, mint koronkénti pikáns érdeklődés tárgya, arra, legalább a jelek azt mutatják, nem igen gondol senki, Patak éppen így van szomszédjával. Időnként megteszi bevásárlásait a pataki ember, s azután haza megy.

Eszmé, mit ért, hitet, mi lelkesít,
 Kacagva gunyol, bérben elszegődve;
 E faj többé nem ember, korcsa csak
 Dicső nemének, s legveszélyesebb,
 Mivel akarva sülyed és midőn
 Eladta már a gondolat jogát,
 Olesóra számít minden egyebet,
 Eladja anyje sirját, a hazát,—
 Elad titeket is . . . Patres, Senatus,
 Az istenért! tekintetek körül,
 S rettege e veszélytől, melybe dönthet
 Az elhamarkodás, — megáljatok, —
 S a zsoldos irók nemtelen hadára
 Hozzátok vissza a béklyót s botot!

Fejes István.

Az én szülővárosom.

Igazán szeggyent kell vallanom Ujhely városának kedves közönsége előtt. Érzem, hogy nevezékes helyzetbe kerültem és nem szabadulhatok belőle. Igéretemet teljesítenem kell.

Az én szerkesztő barátom álnok kedélyességgel felszólított, hogy az új lapnak pályafutását én is egy tárcczával avassam fel. És én nem hogy visszautasítottam volna a gonosz kísértést, de sőt még az irói hiúság legerősebb ingere hajtotta a kívánatnak megfelelni. Egész öntetszelgéssel gondoltam reá, miként fogom kizsákmányolhatni az előnyös helyzetet, melyet fővárosi tárccza a vidék közönségével szemben nyújt. Mily jó alkalom ez az ujhelyi olvasónők meleg érdekét lebilincselni és őszinte tetszését kivívni. Hogyan gondoltam a fővárosi élet gazdag sokoldalúságáról beszélni, a nagy világról, az irodalom és művészetéről, a különbnél-különb társas élvezetekről, mindarról, mi a nagyvárosi tartózkodást a vidék naivabb lelkei előtt bűvös vllágitással vonja be és azt az emberi lét egy felsőbb regiojának tűnnetti elő!

TÁRCCZA.

A törvényhozókhoz.

— 1872. —

Urak, törvényhozói nemzetemnek,
 Üdvözlet a törvényért, melylyel immár
 Összetörétek a béklyót s botot!
 Béklyó alatt, melyet barmára ver
 Az istenadta nép, földhöz szegyezve
 A pára lábait s vágyát vele: —
 Nem ismer önmagára a rabember,
 S a botütésre? — egyik meglapul
 Miként az eb, fogát csetentve rád;
 A más pedig megrázva vadserényét,
 Ordítva fut barlangok öblibe,
 Gyülölve benned ugy, mint önmagában,
 E m b e r nevét, s tagadva a vadak közt,
 Hogy őt anya emlője szoptatá.

Urak, törvényhozói nemzetemnek,
 Dics, hála érte, hogy ti fölemelni
 Siettek azt is, a ki önfeledten,
 Vagy önbecséről mit sem tudva még,
 Alásiet a sárba veszni el!
 Mert lám, az ember-név nemes, dicső,
 Méltó leszállni érte s mint az érczet
 Kimosni a salakból, — mint a gyöngyöt
 Felszínre hozni a sötét vizekből. —
 A gasság bélyege, mit rég sütöttek
 Az ember homlokára, iszonyu,
 Merész hazugság szüleménye volt;
 S ez verte hajdan lánczba a világot,
 Béklyót, botot, bitófát tartva készen
 Azokra, kik a mélyből, melybe vetvék,
 Nem láthaták be az érény becsét;
 S azokra is, kik szikla terheket
 Hordozva elbukának, sziveikben
 Gyülölve a bünt, mit kezük mivelt.

Ma már az ember nem gonosz magában:
 Ezért a vakság és a sors csapás

Nem botra méltó, de nyomor, melyet
 Gógyitni kell emberbaráti kézzel.
 „Erényre képes minden ember“ — ez
 Az új idő hite; s nincs oly sötétség,
 Hol szív ver öntudatra szült kebelben,
 Melyben, ha rejtve bár, szikrát ne verne
 Az égi hivatás tüze. A völgyek
 Mélységiben, hol csak halál uralg,
 Életre kelnek még a csontok is
 Amaz örökényi illetésire,
 Mit ember lelke gyújt eszméivel.

Világothát, s önérvetete vaknak
 És a butának! — Béklyóból ekét,
 A botból ösztökét! Bitófa helyén
 Oszlopot az erénynek! Iskolát ott,
 Hol még csak a fogházat ismerék!

Urak, törvényhozói nemzetemnek!
 Az eszme, melynek tettet adtatok,
 Most már parancsol tenni többet is.
 Nemes a kezdet, de vigyázatok,
 Rátok szakad a törvény érczköve,
 S a féktelen vad indulat letépi
 Homlokotok babérját, hogyha gyorsan
 Nem vészitek, a mi következik: —
 Növelni most az embert! hogy hazánk
 Béklyóra, botra méltó tetteket
 Ne ismerjen jövőben. Föl, előre!

De mégse; várjatok csak. — Még korán volt
 Az a nemes felbuzdulás az ember
 Dicső nevéért; mert van egy faj-ember,
 Az istennek kegyeltje, jól növelt,
 Kiket szelid anyák ringattanak,
 S derék apák nemesre ösztönöztek;
 Kiket a renye bölcső fátyla közt
 A Génusz szent csókkal illetett,
 Hogy majd az eszme lángját égi hévvel
 Gyujtsák fel ott, hol a sötét honol,
 S hirdessenek szabadságot, jogot,
 Dalban, beszédben, mindenütt, hol önkény
 És szolgasság uralg az emberen . . .

Urak, törvényhozói nemzetemnek,
 Figyeljete! — Midőn a faj magát
 És égi hivatását megtagadja;

Csodálatos közöny uralkodik a két város szívében. Pedig ez mind lehetne másképpen is csak mozgatni kellene, folytonosan ingerelni az emberek érdeklődését. Ez a feladata a „Zempléni Lapok“-nak. ezt tüzetem ki én is magamnak célul. Beszéljünk tehát egy kissé a pataki ref. főiskoláról.

Becsületre méltó erőfeszítéseket tesz a három százados intézet most legújabb, pár év alatt — lerombolva a roskatag vén falakat, pompás tantermet építtetett a magyar haza ifjúsága számára. Az emeleten levő jogi és hittani tantermek díszesen kifestvék s esti előadásokra tisztességesen világítják. A főgimnázium tantermei a legújabb paedagogiai követelmények értelmében láttattak el padokkal. Természettani tanterme, laboratóriummal és derék gyűjteménnyel van kapcsolatban; gazdag természetrajzi muzeuma van; könyvtára a híres régi könyvtár éppen most rendeztetik; van nyomdája, könyvkiadó társulata (irodalmi kör); szépművészeti muzeuma, pénz és régiség gyűjteménye s szemben az iskolával 12 holdból álló nagy kertje stb. A külső csinosodás terén is roppant haladás észlelhető. Díszes fasorok szegélyezik az iskola épületeit gazdag vasrácszat veszi körül, külön kórházat emelt a beteg tanulóknak; táptintézetében 300 tanuló lát el. s 100-on felül bentlakást is élveznek csekély díjért.

Nos hát miért mondtuk el mindezt? Talán azért, hogy dicsekedjünk a pataki iskolával? Egészen másképp. Most azt akarjuk kimutatni, hogy nincs az Ujhelyi értelmiség és a pataki iskola között semmi közös érintkezési pont, semmi olyan, ami a tudományos és megyei intelligenciát összefűzné, s ez által oly kölcsönhatást létesítené, melynek üdvös befolyása mind Patakon mind Ujhelyben észlelhető lenne.

Igaz ugyan, hogy a pataki iskola olyan köznevelődési és nemzeti hivatást teljesít, a melynek árnyékába húzódva, elmondhatja, hogy elég önmagának. Mert művelt magyar ifjúságot nevelni, képezni fontos és elismerésre méltó hivatás. Ámde, ha teljesen normalis viszonyok közt élénk, a tanítással a professor, a képesítéssel az iskola feladata nem lehetne kimerítve. Mert elvégre iskola és tanár oly társadalmi tényezők, melyeknek nemcsak a még önállóan emberekre, hanem a meglelt emberekre is folytonos befolyással kellene bírniok. A tanuló meggyeri ugyan lassanként kvalifikációját az iskolában: de hátat fordítva annak lazává lesz vagy megszűnik minden kapcsolatot azokkal, kik céljához juttatták.

Merem állítani, hogy a főgimnáziumok, akadémiák, tanítóképzők stb. tanárainak nincs befejezte feladatuk a tanítás által, hanem ezen működés által csak azon természetes alap van előtök kijelölve, melyen morogniok kell az iskolán kívül is az irodalmi téren s a miről még pár szót ohajtok ejteni, a társadalomban.

Művelt társadalom a tanítók, tanárok, egyszóval a tanügy munkásainak közreműködését sem nélkülözheti. Csak az a kérdés, mily irányban kell a tanárok erejét és erélyét felhasználnia? A legtermészetesebb a népszerű tudományos ismeretek terjesztésének terén munkásságuk igénybevétele. De hogyan? Patak maga igen kis város az ilyenekre, de Ujhelyvel összekombinálva számot tenne. Az Ujhelyi értelmiség, kivált télviz idején, rendezhetne időközönként oly társas összejöveteleket, a kaszinó felszólíthatná egyik-másik tanárt népszerű előadások tartására, különösen történelmi, irodalmi, statisztikai, természettudományi, bölcsészeti-társadalmi-tudomány körből. Mily jó hatással lenne ezen

Bizonyára az én szerkesztő barátom is ezt várta tőlem, hisz gazdag fővárosi tárczák képezik minden vidéki szerkesztő ideálját. De ah láttam már a „Zempléni lapok” első számát és benne minden oldalon az Ujhelyi élet, Ujhelyi emberek, Ujhelyi események varázstükrét! Oh azok a jól imert képek, jól ismert alakok! — A megyeházában Zemplénnemegyének loyális tisztí ügyésze nem létező statutumokra hivatkozott, a városházán színikerület alakításáról tanácskoztak, az Ujhelyi közvélemény elégtelen a postahelyiségnek át-helyezésével, a tüzoltók fényes bábra készülnek, Szentgyörgyi Vilmos karácsoni ajándékokat hirdet, — mindezt slyovastam mohón, lázasan és még tovább növekvő lázzal a fehér térközöket és üres lapszéleket, hol az Ujhelyi életnek legérdekesebb részét találtam; A dolgok mind oly csodás varázsszal hatottak rám és képzeletem ellenállhatatlanul szállott a honi tájakok felé. És nem szabadulhatok már a varázs alól. Hiába kívánnék csábos képet rajzolni a fővárosi életéről, én a szülővárosnak életéről ábrándozom, Ujhelynek minden apró mozzanatát százzorta érdekesbnek találom a nagyvárosi élet és műveltség minden csodált virágánál,

Hiába veszem elő geniális fővárosi tárczák irók hangulat keltő rajzait, mindjárt a legújabbat, legfrissebbet... „Igazi fehér karácsony este. A hó magasan fekszik a vaczi utcán, a gázlámpák fénye csillogó fátyolt sző feléje és hazasiető fiatal nők, kik utolsó vásárlásaikat bevégezték, oly derült mosolyal sugárzanak benne”. Mi az? Szemem előtt Ujhelynek hőmezeje oly sejtlemes lámpásinnal az éjjelben, messze körökben a pislogó fákásoknak bizoytalan fénye magicus káprázatot fest a légbe és ott ott — látni nem lehet semmit, de kimondhatatlanul képzelni bűvös rejtelmek világáról.

iskolán kívüli tanítás, a nemesebb eszmecsere, s a tudomány nagy problémáinak népszerűsítésére, annak ki a dologhoz némileg sejt, felesleges bővebben magyarázgatni. Mert nem elég ám az úgy nevezett népszerű modorban irt könyvek olvasgatása, hanem igen szükséges a tudománnyal per eminentiam foglalkozókkal való mentül gyakoribb érintkezés. S aztán a szóbeli előadásnak, legyen az szabad előadás, vagy felolvasás, mindig termékenyebb a hatása, mint a nagyon is elvont olvasásé.

A kezdeményezést, a mint már mondtam, Ujhelynek kell megtennie: a többi magától jön. Ne várjuk meg azt az időt, mert soká lesz, ha ugyan egyáltalában lehetne, a miről egykor Boruth Elemér barátom ábrándozott, hogy Ujhely annyira összenőjön Patakakkal az urbs musarummal, mikép ez annak egyik jelentékeny külvárosát képezze. Jó lesz addig is mozgolódnia.

Kun Pál.

KÖZGAZDASÁG.

Tokaj-hegyalja bortermelőinek érdekében.

II.

A „Zempléni Lapok” mult számában említettük, hogy azon kalamitások mellett, melyeket az utolsó évek rosz időjárása s a gazdaságot, ipart s kereskedelmet egyaránt sújtó szerencsétlen közviszonyok indítottak „Tokaj-Hegyalja” bortermelőire, — most még egy újabb veszély is rájuk támadott, s ezen veszélyt mint említők, némely tulbuzgó rabbinak a „borok koserezése” tekintetéből kiadott rendeleteiből eredt.

Előre bocsátottuk, hogy e tekintetben idáig semmi élesebb felekezeti nehézségek sem merültek föl, — hogy a ki borait „koserezni” akarta, azt önszántából tette, — sőt az utolsó időkben örömmel tapasztalhattuk, hogy ez elavult, felekezeties, a mai felvilágosodott s testvéries korszakba belé nem illő szokás, mind kevesebb figyelembe vétetett.

Szabadon járt el a szüretelésnél a termelő s nem igen támasztott nehézségeket az idegen vevő.

De a minek minden művelt ember a fölvilágosodás s nemzetgazdasági szempontokból örülhetett, éppen az képezte a szálkát némely elmaradott, egyedül a felekezetieséget ismerő s vakbuzgó rabbi szemében.

A borpiacpon legfontosabb szerepet játszó galicziai izraelita borkereskedők a legkeserűbb fenyegetésekkel lettek a vallási törvények nevében arra intve: hogy a hegyaljai fertőzött és szentségtelen borokat ne vásárolják s ha mégis a Hegyaljára mennének, csak is azon borokat vegyék, melyek a legszigorubb „koserezési” szabályok mellett szürettek.

Ezt követték egymástán a koserezés szigorúságára vonatkozó számos rendeletek.

S így történt, hogy e középkori mozgalom a legkellemetlenebb következtéseket vonja maga után; boszant s elkeserít minden jóra való s művelt termelőt, legyen az keresztény vagy izraelita; mesterséges kényszert s tulkiadásokat idéz elő; bizalmatlanságot kelt az együtt élő polgárok között; elidegeníti a vevőket piacainktól s elmozdítja „Tokaj-Hegyalja” elszegényedését s hanyatlását.

Pedig bármily szigorúak is legyenek Mozes törvényei, e vakbuzgó igazságok nem találják azokban indokolásukat.

Érzem, nem menekszem a büvkörből és tárczám meghal a neveltségesség gyilkos mérgén. A szülővárosról érezni! a mai világban kinek van ez megengedve, ha izléses ember hírében akar maradni és nem ir lyricus költeményeket? Ki bocsátja meg ezt mindenk fölötte a tárczairónak?

Ah de az Ujhelyi föld különös egy föld! Oly varázs van benne, melylyel semmi más föld nem bírhat. Bárgyu emberek hiszik azt, hogy ez áldott föld csak oly természetű, mint mindenütt másutt a föld, fel van osztva s tulajdonba véve külön külön emberek által, kik azt kezelik és művelteik egyedül saját hasznukra. Egész csodálkozással hallom, hogy az Ujhelyi földnek ilyen vagy amolyan részét bizonyos megnevezett egyén birtokául tekintik és ha eladja úgy említik, mintha másnak rendelkezik. Mily neveltséges képtelenség! Az Ujhelyi föld mindnyájunké, kik ott születünk vagy érkezünk és gondolatokat nyertünk, azokat a nevezetes érzéseket és gondolatokat, melyeket seholy másutt nyerni nem lehet. Az a föld éppen testünk és lelkünkben van elválhatatlanul. Azt sem elvenni, sem eladni nem lehet, ha még úgy van szerződésekben és telekkönyvekben az ő becsára osztják értékü forintokban fölemlítve és én soha el nem hihetem, hogy az első Ujhelyi ember csak ivadéka a paradicsombeli ősnak. Nem, én erősen megvagyok győződve, hogy az első Ujhelyi ember, csak épen Ujhely ősz sarából gyurva pillantotta meg a napnak világát és az első Ujhelyi nő, — őh te a teremtésnek legmagasztosabb pillanata; — mint Venus Anadyomene a Rongyva sárka habjaiból kelt kimonthatatlan megdicsőülésben. Én teljesen érzem méltóságomat, mint S.-a.-Ujhelynek született földesura elidegeníthetlen ősiségi joggal. Ki szakíthat el attól a földtől, hol először a napot

Mózes, szabatosan meghatározta ugyanis törvényeiben a „sütés” és „főzés” körül alkalmazandó szabályokat, megjelöli a tiszta s tisztátlan állatokat s azok részeit, s meg, hogy melyek élvezhetők az izraeliták által, de a borra vonatkozólag III-ik könyvében csak annyit parancsol a papoknak: „Bort, vagy más részegítő italt ne igyál se te, se fiaid, mikor bementek a bizonyosság hajlékába, hogy meg ne haljatok, mert örök parancs az nemzedékeiken, hogy különbséget tudjatok tenni a szent és szentetlen, a megfertőzött és tiszta között.

S vidékünk tisztaságának dicséretére legyen említve, hogy idáig csakis egy némely lengyelországi s a hírhedt máramaros-szigeti rabbitól eredtek ilyen a polgáriósodás és a nemzeti vagyonsodás ellen intézett támadások.

Annál feltűnőbb tehát, hogy — mint értesültem, a tokaji rabbi Sick Dávid ur a szüret folyamán alatt a „koser” borok készítésére vonatkozólag egy oly rendeletet hirdetett ki saját hívei között a sinagógában, melynek céljai homályban maradtak és miután azon állítólagos vallási rendelet nem általában a bortermelő közönség tudomására juttatni szándékolta; de az tisztán, mint kizárólagosan hitközségi ügy, saját hívei között lön körözve, ha bár az Tokaj-hegyalja termelő köreit közelről érdeklí; úgy hiszem, hogy: a t. rabbi ur szándékos vagy tévedt eljárásával Hegyalja bortermelő közönségének közérdekeit támadta meg.

A nekem bementett rendelet állítólag következőleg szól: „Oly zsidó, a ki szalonát eszik, a ki szombaton szivarozik, és a törvénytiszta módon előírt időkben nem imádkozik, nem is képesített a koser bor taposására és ha mégis tapos, azon bor nem koser és ily elnevezés alatt mint kereskedelmi cikk, áruba nem bocsájtható.”

Nem érzem magamat arra sem hivatva, sem pedig jogosítva, hogy vallási törvények szempontjából vitakozásba bocsájtkozzam a különben köztiszteletben álló, és általam is nagyon tisztelt rabbi urral. Lehet! hogy ez intézkedésére saját hitközségében mint gondos lelki pástort igen fontos okok kényszeríték. Ezt ne bolygassuk.

De annyit mégis a közgazdaság szempontjából is szabadon megjegyeznünk: hogy egy állam miniszter sem bocsájthat ki oly meggondolatlan és egy oly egyoldalú intézkedést, melylyel szembeszökőleg támadja meg a nemzet általános érdekeit.

S mely szándék rejthetik ez intézkedésben?

Az-é, hogy a keresztény közönség a szegényebb sorsu izraelita taposók javára megadóztassék, és daczára annak, hogy a koser borok taposási bére egy aránylik mint a 10—40-hez; a bor, a vallásos zsidó község előtt, még se bírjon azon kellekkel, mely a termelőnek az eladásnál némi előnyt biztosít? Hogy a lengyeihoni orthodox vevők kényszerítessenek csupán zsidó hitsorsaitól vásárolni koser bort; hogy ez által leszorítassék a versenytérrel a más hitű termelő, vagy kényszerítessék olcsó árban termékeit a község tagjának átengedni; vagy végre:

Hogy a szegény sorsu zsidó taposó kényszerítessék vallási bizonylatok áldozat melletti szerzésére?

Mi tehát a szándék! Nem elég már azon fatumszerű kalamitás, melylyel az egek ura e vidéket már éveken át sújtja? Most már megint akadt egy szent rabbi, ki féket vet Tokaj-hegyalja borkereskedelmének háborítlan fejlődése elé; és sinagógájának zárt körében megtámadja több ezer embernek önfentartási létét!

Nem gunyja-e ez aztán a sorsuak, melyet a gondviselés e szorongatott Tokaj-hegyaljára mért;

fölkelni láttam Ujhely városa fölött, mi mindenkor a napra nézve a legünnepelesebb légyottot képezi? Ki választhat el attól a helytől, hol a szomszéd ablakába repülő lapda felfedezte előttem az Ujhelyi társadalom benső szervezetét, mint Newton egy a fáról leeső almából fedezte fel a gravitatio törvényét, mely az egész világrendet kormányozza? Mikor szünhetik meg az összekötött és ama szentelt talajjal, hol lassanként eszmélni, ábrándozni, itélni és kimondhatatlanul rajogni tanulom, hol kedélyem megtelt Ujhelynek titokteljes szövegeivel, lelkem megtermékenyült azokkal az örök benyomásokkal, melyek érzésben, gondolkodásban azzá tettek, ami vagyok, oly kiváltságolt lénynyé, minő Ujhely városának minden fia? Vetődjem el bár messze vidékekre, keveredjem idegen társadalmakba, soha többé ki nem vetkőzhetem abból a jellegből, melyet Ujhely földje reám felruházott, nyomott. Igen, hiába törölték el 1848-ban a régi földesuri hatalmat, én még teljes mértékben birom ott születésem helyén a feudális idők minden előjogát. A mit én ott bírok, azt nekem eladnom vagy tőlem elidegeníteni nem lehet. Nekem adozik ott minden telek és ház, melyhez emlékek kötnek, nekem szolgálnak váltságdíjjal a határos erdő, a kiterjedt legelők és azok a viruló szőlőhegyek, melyeknek hellasi derűje az őszi nap sugaraiban annyi kedves pillanatott szerzett, vámot szedetek a kanyargó folyótól, melyből merengő lelkem annyi különös eszmét halászott. És mint az ősi jog alapján illik, nekem természetesen semmi adót nem kell fizetnem, a miért egész büszke önértéssel tudok lemondani arról, hogy pénzimádó időkink törvényeinél fogva nem foglalhatok helyett Zemplénnemegye virilitási sorában.

Mezei Ernő

Befejezés köv.

és vajjon a lét feltételeknek még ily alakban nyilvánult megtámadása is. nem komédiája-e a szegény ember dolgának? Bizony! ez, az!

Felszólalásom jogosultságának megbíráását „Tokaj-hegyalja” nagy közönségére bízom; és azon már fennkölt lelkű izraelita polgártársainkra, kik a haza igényeihez mért műveltség magasabb fokára emelkedve, szép hazánkat, Magyarországot többé, nem csak oly időleges lakhelynek tekintik: melyet ha megrongáltunk s lakhatatlanná tettünk, sajnálat nélkül ott hagyjuk; hanem a kik velünk élve, velünk szenvedve megosztottnak örömlünk s bánatunkban, és az élet minden komédiája között sem feledik el a költő azon magasztos érzelmeit, mellyel mondja hogy:

Áldjon, vagy verjen sors keze,
Itt élned s halnod kell:

A tiszteletre méltó vallásosság mellett, a közös anya, az édes haza általános érdekeit is mindig figyelemre kell méltatni, és akkor talán, idővel, mégis csak megérhetjük ismét: Tokaj-hegyalja borászatának arany korát.

Tokaj-hegyalja terményeinek jó hírre, elhatott már az ő és új világ majd minden zugába; és mégis a „borok királya” megszégyenülve kénytelen vissza vonulni Magyarország más bor vidékei szorgalmának eredményei elől. Hegyaljainknak nincsen jól szervezett bor kereskedelme. Várunk a vevőkre! a helyett, hogy mi keresnénk s állandositanánk piacot világírhírű terményeinknek.

A szunnyadó várakozás ily téltelenségében tapadhattak testünkhöz oly nyűgök, melyeket most már lezárni nem bírván: azok borászati minden anyagi érdekeinket kívánja áldozatul.

Hol és miben rejlik a hanyatlás, a függő oka?

Zemplénmegye politikailag Magyarország első megyéihez soroztatott: számos oly férfiakat adván már a hazának, kikre bízunk nem csak a megye, nem csak a haza, de kik, kidomborult alakjai a világtörténelemnek is.

Közgazdaságilag maradtunk volna el?

Lehetetlen!

Zemplénmegyének e téren is vannak oly egyéniségei, kik teljesen bírnak annak öntudatával: hogy mivel tartoznak e téren is megyéjüknek, hazájuknak.

Megyénk kissébb helyein a társulási tevékenység nincs még ugyan kellőképpen kifejlődve, mert az anyagi viszonyok szigorúsága sokakat vissza tart, és elnyomta lelkünk azon érzékét, mely az együttes cselekvés által ohajt kiemelkedni a semmiség porából.

De S.-a.-Ujhely, és Tállya, az utóbbi időkben a társulási téren is oly szép s meglepő eredményeket mutattak fel s annyira kitértek, hogy lehetetlen nézetünk, hitünk és reményeinkben csalódnunk, midőn azt állítjuk: hogy e két város értelmisége hivatott, kötelezett egy oly mozgalom élére állani, melynek törekvése: Tokaj-hegyalja bor kereskedelmének jövőjét s függetlenségét megszerezni, és számára a kivitel kereskedelmi utat biztosítani.

Hiszzen ehhez nem kell sok! csak egy kevés akarat, mely egyesülés által törekszik kifejteni szunnyadó erőit. Valóban nem kell több, mint egy kevés bizalom és a kölcsönös érdekeknek jó indulatu megszívélése. — Anyagi létünk érdekében egyesülve, törekedjünk fel emelkedni a politikai-, társadalmi-, és a vallási előítéletek légkörén.

És meglátjuk: hogy győzni fogunk!

Heyduk Ambrus.

NÉPNEVELÉS.

A magyar nyelvnek népiskolai oktatását illetőleg két örömdetes és nagy fontosságú hírt regisztráltunk némely lapjaink nyomán. Ezek egyike az, hogy a nm. kir. közoktatásügyi miniszter ur törvényjavaslatot szándékozik a képviselőház elé terjeszteni, a hazai nyelv tanításának kötelezővé tétele iránt. A másik nem kevésbé üdvös intézkedés ez irányban Suszter Constantin kassai püspök urtól kelt s a megye papságát hívja sorompóba az anyanyelv érdekében. E tárgyra közelébb külön cikkben fogunk visszatérni. Addig is üdvözölve legyen a két jó hír!

A „Népnevelők Lapja” 49. száma „Meetingek” cím alatt igen érdekes cikket hoz, melyben többek közt azt olvastuk, hogy az amerikai Egyesült Államokban nemcsak politikai, hanem köznevelési ügyekben is szoktak meetingeket (népgyűléseket) tartani. Az Unióban tehát közvetlenül maga a nép intési a nevelés főben járó ügyeit: nem szorult közbenjárókra felsőbb helyről, vagy azzal szemben. Ezekből értjük meg csak — jegyzi meg a „N. L.” — hogy Amerikában a hadi költségvetés a nevelés oktatásügyéhez évről-évre úgy viszonylik, mint 1: 10.

Zemplén megyének aránylag kevés nyilvános, zsidó iskolája van, de igen sok a zsidó zugiskolája, azért megyénkben a zsidó népnevelés szomorú állapotban van. Így p. a sárospataki izr. hitközség a múlt nyáron felállított iskoláját nemrég feloszlatta. Most ott az egész zsidó gyermekereg zugiskolákba jár. Örömmel constatáljuk, miszerint a kir. tanfelügyelőség igyekszik minden hatásköréhez tartozó eszközökkel odahatni, hogy a sárospataki izr. hitközséget jobb utra terítse. — Homonnán is az izr. iskola csak egy tengeti létét, míg az ottani zsidó zugiskolák virágzanak. Hogy S.-a.-ujhelyben, a megye központján az izr. hitközségnek jól berendezett és jelesen szervezett iskolája van, nem csoda, hisz ezen intézet a haladásért és minden szép eszméért lelkesülni tudó Friedlieber Albert iskolászeki elnök ur vezetése alatt áll; — de csoda az, hogy a s.-a.-ujhelyi izr. hitközség, mely hazánk legelső rangú hitközségeihez tartozik, éppen tanítóit legrendetlenebbül fizeti, míg a többi hitközségi tisztviselőknak rendszeren szolgáltatja ki fizetésüket. Mi azt halljuk, hogy a szegény tanítóknak gyakran sok fáradságukba kerül, míg néhány frtot kaphatnak anyagi szükségleteik fedezésére!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A s.-a.-ujhelyi általános ipartársulat.

Különös tekintettel az ipartársulatok alakulása hivatására és fejlődésére.

A magyar iparososztály s a honi iparnak hanyatlása szomorú valóság.

Ennek egyik oka a szerencsétlen idők és körülményekben, — másik oka pedig magokban saját iparosainkban rejlik.

Még ma is számtalan oly iparosunk van, ki csak hátrafelé az elmúlt időkbe tud nézni, ki a szabad iparnak ma is konok elvi ellensége, s ki temmüképen sem tud megbarátkozni azzal, hogy „egy inasból lett kontár oda áll az árlejtő kommissio elé, s miután a kikialtási ár hétszereséért akarók valamely munkát elvállalni, az azt a kikialtási áron alul 20%-ival az eléállított terv szerint készíti el; én ilyenell álljak szembe, kit még a czébe sem fogadjunk be!” S ime! a felvált munká elkészül, a kontár megkapja munkadíját s újabb és újabb nyereséges munkákat halász el a régi mester elől.

Az a szegény kontár, kinek a czéhben helye nem volt, mert nem lehetett képes a monopolium megvásárlására, lassan lassan felemelkedett, s az Isten megáldotta tisztas iparát és igyekszik azt a társadalom javára hasznosítani, s ezen igyekezete által megnyeri a közelismerést.

Ezen kontár azonban még a régi czéhrendszer növendéke s becületére válik tanítóinak. De mi történik a szabadipar szabad szárnya alatt nevelt iparos tanonczczal?

Kitanult, lett belőle segéd. Katona kötelezettségének eleget tévén, hazatért s minthogy valamelyhez csak kezdenie kellett, hogy kényerét megkeresse, lett belőle iparos, gondolván: „ha tanító iparosom megbír élni — én is majd csak megélek valahogy!”

Igaz, hisz a nyullal együtt bokrot is teremtet az isten!... De a bokorba nem ül-e ott a vadász?!... Erre már nem gondol a pályakezdő ifju.

Ezután legtöbbnyire hamar bekövetkeznek a csalódás és nyomoruság napjai.

Néhány forint örökségével megkezdte iparát; megnősül, elvesz egy hason szegénységű nőt és elkezd küzdeni az élet nehézségeivel.

Versenyre két ipara terén; de itt nem csak a belföldi fejletlen ipart vezető társaival kell megküzdenie, de a sokkal előbb álló osztrák vámmentes iparpiazzal termékeivel is, küzd az elélhetésért, s egyszer azon veszi észre magát, hogy míg egy maga csak megbirt élni, addig most már harnad vagy negyed magával mindenből kipuszult s napokint alig van a házánál egy darab száraz kenyér.

„De ezen kontár már a kontár tanítványa, s meglátszik rajta a szabadipar” mondja ilyenkor a régi mészter ur — „egy kell neki!”

Pedig te jó „régii czéh-barát” ha tudnád hogy ez nem egészen a „szabadipar” következménye, bizony nem néznéd kárörvendő tekintettel ember-társad, de segíteni sietnél rajta, hogy árvaít — midőn majd a szülő a nagy nélkülözések és munka közepette kidül — ne kelljen néked a már szintén majdnem szegényenyé lett „iparosnak” tartani.

Nem a „szabad ipar,” — melynek a nemzeti gazdagodás körüli áldásos következményeit más előre haladt államokban bebizonyítva látjuk — oka ezen és még számtalan rosszabb példákkal illusztrálható szegényedésnek; de a természeti csapásokkal terhelt évtizedek snemzetünk folytonos politikai hanyatlása, mely magával ragadja nemcsak a kezdők tájékozatlan, hogy ne mondjuk: alap nélkül ingó állását; de a virágzásnak indult s gyökeret vert egyesek és társulatok megtermett gyümölcseit.

Ha van segítsége nehéz helyzetben csak is az iparszabadság s az iparos osztály öntevékenysége segíthet.

Ezért nem szabad az eddigi csöhögös semmittevésben élnie az iparosztálynak s folyton sohajtozni az elvénült s eltemetett czéhrendszer után, mert halottat föltámasztani nem lehet; de karon kell fognia az újabb „iparost” a régi „mesternek” és egyesült erővel odahatni, hogy ne burjánozhassanak e téren „fattyu hajtások.” Egyetértve kell reá mutatni az 1872. évi VIII. t. cikk hiányaira s kérni sürgetni folyton azoknak orvoslása gyanánt: nem a „czéh” rendszer visszaállítását; hanem egy jobb, a helyzet szükségéinek, megfelelő ipartörvényt, mely megóvja a „tisztas ipart” s jólétet, előmenetelt, gyarapodást biztosít az iparos osztálynak. S éppen ezért szükséges egyesülni, tömörülni a meglévő hiányos alapon is. Az egyesülés egyedüli s legjobb módja pedig: ipartársulatok alakítása.

Addig is, míg az ipartörvény hiányaira és mikénti módosítására térnék — üdvözöljük S.-a.-Ujhely város azon értelmese, derék iparosait, kik belátva az iparhanyatlás indokait, — fölismerve saját érdekeiket s hódolva a korszellemnek: megalkották a „S.-a.-Ujhelyi általános ipartársulatot,” mely által alkalom nyílik a sebek orvoslására gyógyirt keresni és találni; — s üdvözöljük általán hazánk mindazon tiszta gondolkozású iparosait, kik ily nemű társulat alakításán működtek és működnek, s mindazokat kik ilyen társulatoknak tagjai, mert bebizonyítják, hogy életképesek s érdemesek jobblétre, hogy nem várják

be összetett kézzel a rozsz idők rombolásait, de sietnek munkálni az iparos osztály s ez által a magok s az ország javára.

Csak kitartás s meglesz a siker.

Kretovics József.

Ugyancsak az ipartársulatra vonatkozólag megemlíthetjük, hogy a választmány által mi az alap és szolgálati szabályok is megalkottattak; s hogy egy benyújtott kérvény folytán általános ipartársulat a „zempléni közkórház választmánya megengedte, hogy beteg iparosok részére egy külön szoba rendezessék be 4 ágygyal.

(K.) A házi ipart terjesztő egyesület legutóbbi választmányi ülésén a helyettes elnököt felkérte, hogy a megyei közigazgatási bizottság útján intéztem felterjesztést a vallás és közoktatási miniszterhez a czéhből, miszerint a jövő évben póttan, foilyamra összehívandó néptanítók a s.-a.-uthelyi kosárfonó tanmühely művezetője által taníttathassanak a műfónásra.

A s.-a.-ujhelyi kosárfonó tanmühelyben mindenféle vessző és tengeri fű műfónású tárgyak már kaphatók a legutányosabb árakon és ugyanezen intézet elfogad bármiféle a tárgyakra szóló megrendelést.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY.

A borhamisításról.

— Közegészségügyi szempontból. —

Viszásnak, különösnek tűnhetik föl, de eltagathatlan tény, hogy újabb időkben, még oly országokban is hol hegyoldalok és léjtők nagy mennyiségű és kitünő minőségű borokat teremnek, nagyban üzetik a bor hamisítása sőt annak neve alatt a szőlő nemes nedvéből éppen semmit sem tartalmazó folyadékok is forgalomba hozatnak.

S nálunk, magyarországon, a legjobb borok anyaföldén éppenségesen nagy virágzásnak indult ezen, a valódi boroknak oly veszélyes versenyt készítő szédelgés.

S történhetik ez annál inkább, mivel rendőri uton nem lehet megakadályozni a modern család e kártékony nemét.

Közegészségi szempontból a mesterséges borok ellen szintén alig tehetni valamit, mert ugy a magyar büntető törvény-könyv (XXI. fejezet, a közegészség elleni büntettek és vétségek,) mint a közegészségügy rendezéséről szóló törvény és ennek végrehajtására kiadott belügyminiszteri szabályrendelet közegészségügyi beavatkozást csak ott engednek meg, hol az egészségre káros hatásról van szó.

Igy tehát oly hamisításokra, oly mesterséges kutyvadékok gyártására, melyek nem egészségünket, de zsebünket támadják még — tág tér nyílik.

E tekintetben tehát égetőleg szükséges a bortermelek érdekében valamit tenni, mi annál könnyebb, miután más államok már jó példával mentek előre.

Annak feltüntetésére, mily drákói szigorot alkalmaznak másutt az ellen, mit ott a törvény csalásnak nevez, ide igtatjuk Svájc Zürich Cantontja élelmiszer-rendezési törvényének 12 és 14 szakaszait.

12. § ki csalásra szánt élelmi szereket anélkül, hogy a vevőt erről felvilágosítaná mesterségesen készít, vagy azok szerkezetét szándékosan megmástitja, ugy hogy ez által az áru a fogyasztók hátrányára megrosszabbodik vagy értékében veszít, ha súlyosabb büntény nem forog is fen, élelmi szerek és italok hamisítása végett a büntető törvény 1 8. § szerint büntetendő (két ezer frank, fogsággal vagy anélkül.) A büntetés súlyosbitandó ha a hamisítás az egészségre káros, és pedig annál inkább, mentül veszedelmesebbek a használt szerek s mentül általánosabb az illető élelmi szer használata.

Ha a hamisítás szándéka, vagy az eladó tudomása hiányzott, ugy egy ezer franknyi rendőri bírságnak van helye.

14. § ki élelmi szereket hamis néven azaz mesterségesen készítettek oly név alatt árul, melyen csak természetes és valódi árut szoktak megnevezni, vagy természetes élelmi szereket oly név alatt, mely a forgalomban más eredetű és fajtájú szereket illet meg, ha vétség nem forog fenn, ezer franknyi bírsággal büntetendő.

Ezen két szakasz szerint tehát borhamisításnak volna tekintendő: 1. csekélyebb minőségű természetes boroknak árulása finomabb fajtájú helyett; 2. vízzel kevert természetes bor árulása; 3. szeszszel vagy szesz és vízzel kevert természetes borok árulása; 4. gyümölcs borral valamint lörével kevert természetes borok árulása; 5. nemesített (finomított) ugynevezett gallizozott, fetiotisirozott, chaptalizozott és gypszelt) boroknak természetes helyett való árulása; 6. mesterséges (azaz szőlőnélkül készített) bornak természetes helyett való árulása; 7. mesterségesen festett bornak árulása; 8. Lörének mesterséges bor helyetti árulása.

Ene pontozatok szigorú körülírása s a vizsgálások szigorú büntetése által nagy mérvben ugy a termelők, mint a nagy közönség érdekei; s a hamisításoknak elejét vethetik.

Miért is mi nálunk, hol semmi közigazgatási intézkedés s tárgyra vonatkozólag behozva nincs, minden oly jelenséget, mi az eddigi hiányokat pótolni igyekszik, örömmel kell üdvözölnünk s különösen üdvözölnie kell Tokaj-Hegyaljának, a bortermelek eme első fészkekének.

S ez irányban uttörő jelenségül tekinthetjük Gallik Géza helybeli gyógyszerész urnak Kállay Lajos kiadásában „Utmutatás, a tápszerek, edények, szövetek s egyéb házi czikkek, orvosrendőri vizsgálatára” czim alatt legközelebb megjelenő munkáját, mely műben Hegyalja sok igen nevezetes borfajtáinak vegyelemzése, valamint a hamisított borok könnyű felismerési módja is bele levén foglalva, az eszme cserére új anyagot szolgáltat.

Csak a bortermelektől függ az említett s közelebb megjelenő munkában letett alap elfogadásával saját érdekeik megővésére társulni s társulás által gátat vetni az igen divó borhamisításoknak.

dr. Löcherer Lőrincz.

Levelek a fővárosból.

I.

Ugy érzem magamat mint ifjú szerelmes a ki egész éjen át álmatlanul hánykolódik ágyában azon töprengve, hogy kedvese kezét mily ékes szavakkal fogja a papától és mamától megkérni. A dictió készen van agyában s nyelve is nehányszor ismétli; bátran... sőt mondhatni vakmerőn... meg másnap délben a lányos-házhoz, de már a kapuban meglássítja lépteit, erős szivdobogás vesz erőt rajta és ha véletlenül a Zsuzsi szobaleány nem jönne szemközt és nem köszöntené e bizalmas szavakkal: Ah Endre urfi... tessék csak besétálni, itthon vannak — bizonyára visszafordulna!...

Én is lelkesedéssel hallottam, hogy a „Zempléni lapok” megszületett és Zempléni megye iránt viseltetett régi keltő hódolatom S.-a.-Ujhelyhez fűződő édes emlékek és a költő-szerkesztők iránti vonzalmam által indítva, eltökéltem, hogy szerény bár de szorgalmas napzámósa leszek e derék lapoknak!... Papirost szeltem tehát, tentát kevertem, tollát ragadtam és — oda bigygyesztettem a római egyest!... De tovább!... Gratulálni akartam, és akkor jutott eszembe, hogy nem csak keresztelés de karácson, új év és „Petőfitársasági” tagság is vár a megemlékezésre nehéz a feladat és erőm gyenge... Nem tehetek egyebet, mint egyesíteni mind ezen ünnepeket, tiszta szívből kívánva, hogy a „Zempléni lapok” minden száma karácsonyi megemlékezéssel legyen telve az olvasóközönség számára, hogy megszámlálhatatlan viasz gyertyaerejű világosság sugározzék hasábjából, hogy viszont a nagyszámú előfizetők köre, el ne mulassza sok sok új napján a kedves csecsemőnek hosszú életet biztosítani. A „Petőfitársasági” tagságban Boruth Elemér urat kövesse nemsokára tisztelt kollégája Hornyay Kálmán ur, — hogy aztán mindketten a Kisfaludy társaság és az Akadémia kapuján át a halhatatlanság csarnokába sétálhassanak.

Bizony a „Petőfitársaság” működő tagválasztása sok pártolónak elrontotta a karácsonyestjét... no de nem hiában Szana Tamás a társaság lelke és nem hiában égette ő már meg újait! Volt neki gondja arra, hogyan kelljen a békétlenkedőket megnyugtatni és ime terve pompásan sikerült. A „Petőfitársaság” ugyanis újévtől Koszoru czim alatt és gyönyörű kiállítású havifüzetekben adja ki lapját, melynek Szana Tamás a szerkesztője. Ez oly újévi ajándék, melylyel a hölgyek vannak megvesztegetve és — azt mondja Szana — ha már a nő kegyét bírod, a pártoló férjnek nem szabad zugolódnia.

Hölgyeink különben is most sokkal derültebb hangulatban vannak, semhogy duzzogni tudnának! Hiszen küszöbön a farsang és még hozzá hét egész hétig tart! Talán hosszú is egy kissé — mondják önök? Oh dehogya! Még így sem jut minden jótékony növegyeleti bálnak külön nap és még hozzá az a sok új bál-jog czim! Az anagy nyomor! Csonka vitézek, árvak, özvegyek, vízkárosultak!... Szegény hölgyek, valóban ez idén robotolnotok kell! Az irok és művészek társasága szintén mozog már tánczvizgalmá érdekében, mely évről évre szebb helyet foglal el az elite bálók so.ában... de most résen kell lennie, mert egy veszélyes versenytársa támadt: a „Népszínházi bál.” A ki ismeri a budapesti népszínház hódító hatalmát, az érteni fogja aggodalmam horderejét.

Hjah a népszínház! Nagy volt a panasz, hogy csak léhatágnak nyitja meg fényes csarnokát és ime színre kerül D'Ennery rémdrámája „Egy katonatörténete” és az érdekes darab érzékeny jelenetei, s a közreműködők jeles játéka oly nagy hatást tettek, hogy a feltartóztathatlanul hulló könyvek zápora következtében a budapesti mosónők egylete díszes-babékoszoruval lepte meg Rákossy Szidi asszonyt és Tamásyt azon szolgálatukért, hogy művészetükkel annyi zsebkezdőt juttattak kezük alá, — az árvíz bizottságjé azonnal összeült, hogy óvintézkedésekről gondoskodják, melyek között első volt Rákossy Tamás katonatörténete” további előadásaitól eltiltatni, minek következtében az élelmes igazgató azonnal táviratoztattott Kassára Geröfnyé asszonynak, a ki csak is azt várta, hogy: „ne is szőjj csak ints”... és sietett mint „Niniche” megvizsgálni a busulókat és megkaczagtatni a könyvezőket. Ninichetől nagyon féltek eleinte a mamák, de belátták, hogy kevésbé frivol darab mint akármely operette, melyet habozás nélkül megnéznek kisasszony-leányai és a fürdőruhák meztelenségét

elégé ellensúlyozza a neveltségessé tett diplomatiaburkolózása. — A diplomatiára különben most rá jár a rúd! A nemzeti színházban Scribe és Delavigne régi — de nálunk új — vigjátéka „A diplomata” mint már czime is mutatja, szintén a diplomatiát igyekszik neveltségessé tenni, s minthogy a darab kitünő és Halmy az áldiplomatát szeretetre méltó könnyedséggel adta, — czélját el is érte!... A diplomatiá... de jaj! Hova tévedtem!... Nem akarván tisztelt új olvasóimat mindjárt első alkalommal a diplomatiá, rosz gabona árak, öngyilkosságok s más országos csapások elősorolásával megszorítani... jobbnak látom, — mielőtt még valamit elkottyantának, — boldog új évet kívánva, magamat kegyeikbe ajánlani.

Anatol.

KÖZÉRDEKŰEK.

(K.) Az adó összeírások befejeztével az ugynevezett „általános jövedelmi pótdadó” kivetése kezdetik meg, mely mindig az elmúlt évi adóalap után történik. — Ezen kivetéshez is osztanak ki bevallási ivateket, de melyekből nem az adó alapot veszik, de az adóalap csökkenését — és pedig ezen vallomási ivateken kell bevallani azon terheket, mivel valaki másnak tartozik, s mely őt terheli. Ezen ivatek kitöltése annyival inkább szükséges, mert azon ösz szegkek kamatai, melyet fizetni kell, az általános jövedelmi pótdadó kivetés alapjául szolgáló számösszegekből levonatnak s csak az ezek levonása után fennmaradó összegek lesznek megadóztatva. Igyekeznii kell tehát az ivatek pontos kitöltése és betérjesztésével, mivel ha azok be nem adatnak, ugy az adózó akként adóztatik meg, mintha semmivel nem tartozna, s így a netaláni hibás adó-kivetést az illető aztán magának tulajdoníthatja, azon magamagát adóztatja meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

(!) Az árvíz veszélye, melytől nem ok nélkül rettegett a Bodroghöz, most már teljes nagyságban beköszöntött. Mult hó 27-én reggel az agárdi határban a Tisza mintegy 50 öl szélességben áttöré a védőtöltést s mire e sorok napvilágot látnak, a mindenfelé rohanó ár bizonyára már sok százezer művelés alatt levő földet borított el. Most kilencz éve annak, hogy a Tisza ugyanezen helyen sepepte el a védőtöltést, mely katasztrófa után az sokkal szilárdabb alkotást nyert, azonban ugy látszik még sem elegendőt arra: hogy a vésznek minden időben ellenálljon. Mondják, hogy a védgát áttörése jég-torlasz folytán következett be s megátlására minden erő és erély sikertelen maradt. A veszélyt jelző sürgönyök vétele után, kerületiszolgabiránk Dokus Gyula azonnal Sárospatakra ment át s a vészt dobszóval adta tudtára a lakosságnak, hogy a lapályon fekvő tanyák birtokosai jóelőre megtehessék a szükségessé válható óvintézkedéseket.

× **Megrendítő látványt** nyújtott mult országos vásárunkon egy szilvás ujfalusi paraszt asszony végszertü halála. — A pataki utca emelkedettebb pontján, valamivel feljebb a Bartos- féle háztól, egy számba fogott két ló a kocsis vigyázatlansága következtében elragadt s örült sebességgel rohant az utcán lefelé, miközben az említett szegény nőt elgázolta. A szán előtt keresztbe akadt áldozatot a legkétségbeejtőbb helyzetben vonszolták lefelé a neki vadult lovak, melyeket csak a „Pestvárosi”-hoz czimzett vendégelő előtt sikerült feltartóztatni, de már ekkorra a szerencsétlen nő csaknem kiadta lelkét, feje irtózatossan összezuzatott s nem sokára meg is halt.

× **A görög katolikus** templom közelében is eigázoltatott egy bistei ember, de nagyobb baj nélkül s ugy ez, mint a fenti szerencsétlenség azon óvintézkedésre int, hogy a számba fogott lovak a téli időnyben szokásos csengőkkel láttassanak el, miért is felhívjuk e tekintetben a kapitányság figyelmét.

× **Nem hiába**, hogy kemény a tél, a fa meg méreg drága, — ma holnap nálunk is be kell hozni azt a szokást, mi az alföldi falukban nagy bölcsen divatozik, a hol ugyanis, ha beállit a tél — more patrio leszedik a kapufél fákról a kapu szárnyakat (már t. i. ott a hol megakad ez a becses portéka) s szépségesen padra rakják, nehogy a nagy hidegben valamiképen kerekét oldjanak. A mult pénteken estve a református templom közelében kelt lába egy kapunak s a tettes még csak azt sem respektálta, hogy közel van az Ur szeme, azt gondolva magában: hogy mindennél elébb való tében — melegedni.

Meghívás. A zempléni Kaszinó f. hó 12-ikén délután 4 órakor, az egylet helyiségében közgyűlest tart, melyre a t. tygok meghívotnak. Sátoralja-Ujhely, decz. 25. 1868. Az elnökség,

Mai számunkkal veszik olvasóink a Franklin-társulat könyv- és lapkiadványainak tüzetes kimutatását. Ez első irodalmi intézet dús választékát nyújtja az idevágó termékeknek, miért is ajánljuk azt t. közönségünk figyelmébe.

Farsang. A sátoralja-ujhelyi önkéntes tűzoltóegylet f. h. 11-én tánczizalmat tart a megyeház termében. A czél: zászlószentelési költségeinek fedezése, mely f. é. juniushó első felében fog nagy ünnepélyességgel megtartatni. Belépti személyjegy

a tánczizalomra: 1 frt 50 kr. Családjegy 3 személyre 4, 4 személyre 5 frt. Jegyek előre válthatók Szentgyörgyi Vilmos kereskedésében s estve a pénztárnál. Felülfizetések közszouettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

† **Halálozás** Schemtzer Sándor nyugalmazott kir. főmérnök m. h. 26 án életének 58-ik évében Sárospatakon elhunyt.

Köszönetnyilvánítás. Liszy Ede kir. ügyész ur lapunk utján mond köszönetet Lövy Adolf helybeli könyvkereskedőnek, ki a fegyházi könyvtár részére nagy számú olvasó könyvet adott ajándékba. — **Dr. Sebeők Antal** városi orvos ur a karácsonyi ünnep alkalmából a szegények közötti szétosztás czéljából 5 frtot adott át kezeimhez mely jótékony adományért ezennel köszönetet mondok. Stuller Antal városi bíró.

Szintársulatunk, melynek működéséről sokfelől igénybe vett lapunk ritkán emlékeztetik meg — mult szombaton adta elő Fejes István „Bárojelt” című vigjátékát. Hogy a darab nem keltett oly hatást aminőt képes volna különben kelteni, okát sok mindenben kell keresnünk, a melyek részöz hatáskörén egészen kívül esnek. Egy jambusokban irt darab betanulásához a közönségesnél több szorgalom kell, különben a költséggé himpora egészen lehull a darabról s a legszebb jelenetek döcögőssekké válnak. Azért azt ajánljuk a társulatnak: hogy eféle társalgási darabok előadásához több késziltéssel fogjon, mert ezeket igazán játszani kell, míg a sallangos és látványos darabok maguktól is el szoktak menni. Közönség ez alkalommal szép számmal volt jelen.

Személyi hírek. Szalay Sándor a „budapesti központi ipartársulati hitelintézet,” igazgatójának elhunytával, ezen állásra — mint hirlik — megyénk egyik jeles fia: Mudrony Soma fog meghivatni. Mudrony, mint az „országos magy. iparegylet” igazgatója, továbbá mint képviselő az 1875/8-diki országgyűlésen számtalanszor jelét adá a hazai ipar ügyek iránti legmelegebb érdekltségének. Bizton rendelhetjük tehát, hogy a Tokaj-hegyalján fiókteleppel bíró központi ipartársulati hitelintézet vezérigazgatói díszes állásában is oly tevékenységet fog kifejteni az iparosztály érdekei javára, mely a helyzetnek megfelel s az iparosok hiteligenyeinek figyelembe vétele által a munkásság s anyagi gyarapodás fejlődésére előnyös leend.

Dr. Löcherer Lőrincz orvostudor urat városunk egyik derék fiatal orvosát a nm. igazságügyminis-terium a s.-a.-ujhelyi törvényszék területére törvényszéki orvosnak nevezte ki.

Dr. Szabó László Tályaváros főorvosa, az elv hű hazafiak példányképe és nemes emberbarát m. hó 18-án Tályán elhunyt. Családja nem lévén, va gyonát jótékony czélokra hagyományozta.

Felhívás!

Zempléni vármegye összes községi és körjegyzőihöz.

Kedves kartárs!

Megyénk fővárosába egy oly lap indult meg, mely hivatva lesz összes megyei életünk hű tükré lenni. Ezen lapot erkölcsi kötelességünk pártolni, már csak azért is, hogy megyénk ezen egyetlen szellemi emelyűjét mi is magunknak mondhatjuk, s melyből mindent megtudunk önmagunkról.

Oly elszigetelve állunk egymástól távol, hogy nincs hely, nincs alkalom, de még idő sem, hogy egymást legalább néha néha láthatnánk, s hol egymással közös bajainkat közölve a közügyről, mely a miénk is, beszélhetnénk; itt van a hely, kínálkozik az alkalom; kell, hogy azt megragadjuk, kell, hogy ez által szorosabban egyesüljünk, s ugy szolván mindig együtt legyünk; hol elmondhatjuk bajainkat, hol orvoslást hívunk sérelmeinkre, hol a közügy javára összeműködhetünk.

A szerkesztőség azon szives ígérését birjuk, hogy ügyeinknek becses lapjában mindenkor tért engedend, s ügyünk megyénk fővárosába megjelenő hirlapban fog tárgyalatni s így biztosan meghallgatást nyerendünk.

Azon nagybecsű ígérését birjuk továbbá a tek. szerkesztőségnek, hogy minden a közszereket szorosabból, tehát minket is közvetlenül érdeklő országos és megyei rendeleteket, intézkedéseket, szakérdekű közleményeket közölni fog becses lapjába, s így megtaláljuk benne a tájékozó talizmánt.

Végre megnyertük azt, hogy becses lapját minden községi és körjegyzőnek évi 6 frt helyett 4 frtért tehát leszállított áron fogja megküldeni.

Igyekezünk tehát tömörülni e lap körül, s ne hiányozzék az egy kartársnak sem asztaláról, melyből megyéjét és megyéje mozgalmát megismerheti.

Mi ezzel megtettük kötelességünket, midőn melegen ajánljuk a „Zempléni Lapokat” figyelemtekbe kedves kartársak; a többit értelmes belátástokra bizzuk.

Azon reményben zárjuk be felhívásunkat, hogy szavunk nem lesz pusztában elhangzó szó.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1878. deczemberhó 30.

Kretovics József,
egyleti jegyző.

Szmrekovszky György,
egyleti elnök.

Fölkérjük megyénk művelt közönségéből azokat, kik lapunkat járatták, miszerint az előfizetési pénzeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mivel nyomdai akadályok lehetnének azok, hogy a későbbi előfizetőknek teljes példányokkal szolgálhassunk. S egyúttal fölkérjük a megye minden lelkes fiát s honleányát, hogy vállalatunkat minél több előfizető gyűjtése által támogatni sziveskedjenek, mert csak így érhetjük el a magunk elé tűzött célunkat. Az általánosan uralkodó közönyt csak nemes és a közjóért hevülő lelkek buzgólkodása ébresztheti föl.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

Szabó Endre megyénk szülötte e tehetséges fiatal költő „ujabb költeményeire” hirdeti Kocsi Sándor nyomdatulajdonos előfizetést. Szabó Endre kiváló írói és közlő erejű, teljesség, üde természetesség s egészséges gondolatmenet által, melyeket ma alig találhatunk fel itt-ott. — Komolyabb költeményei hangulatteljesek s nem mesterkéltek, de igaz mély kedélyből erednek, míg a humoros tárgyúak teli vannak játékos pajzánossággal, mely magával ragadja, felvidítja, megneveteti még a komoly olvasót is. Nem csoda tehát, ha Szabó Endre mihamar kedvelt alakja lesz az írói köröknek s valóságos kedvence a közönségnek, mely költeményeinek első kötetét megjelenésük után mondhatnók szívesen fogadják. Melegen ajánlhatjuk tehát a jövő évi januárhó 25-én 10—12 iv terjedelemmel megjelenő „Ujabb költemények”-et, melyek tartalmát nagyobb részt még meg nem jelent dalok, szatírák, genre-képek s „Budapesti képek” cz. ciklus fogják képezni — megyénk művelt olvasó közönségének figyelmébe. A mű előfizetési ára: füzött példány 1 frt, disz példány 2 frt. Az előfizetési pénzek Kocsi Sándor könyvnyomdatulajdonos és kiadóhoz (muzeum körút 10. sz. alá küldendők.) Előfizetéseket szívesen elfogad lapunk szerkesztője is.

A „Gazdasági Mérnök” című népszerű folyóirat, melyet Gonda Béla műegyetemi magántanár, a közérdekű gazdasági és műszaki ismeretek czéljából pár év előtt indított meg, rövid fenállása óta méltó elismerést és tekintélyt vívott ki magának, s mező gazdaságunk ügyének kiváló szolgálatokat tett. Az elmúlt év második felében igen sok jeles cikket közölt, melyeket térszűke miatt nem sorolhatunk elő, de az egész vállalat belbecsére nézve fel kell említenünk: hogy a „Gazdasági Mérnök” a párisi világkiállításon díesztér oklevéllel lett kitüntetve. A „Gazdasági Mérnök” megjelenik minden hó 1-ső és 15-én. Előfizetési ára egész évre 6, félévre 3 frt, mely összeg a lap kiadóhivatalába (Budapest VIII. Üllői-ut 11/83 sz.) küldendő. Az ügynek, melyet e jeles közlöny szolgál, tartozunk annyival, hogy a közérdekű folyóiratot melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Jegyzék-napló gazdák számára cizmen egy igen csinos kiállítású és gyakorlati beosztással bíró naptárt vettünk Légrady testvérek, mint kiadóktól. Ára: 1 frt 20 kr.

Táborszky és Parsch zenemű kereskedésében Budapest megjelent s hozzájuk beküldetett a „Piros bugyellár is” lecseszett dalaiból font koszorú. Zongorára alkalmazta Erkel Elek Ára: 1 frt. Ugyanott megjelent „Négy kedvelt népdal”. Énekhangra zongora kísérettel (vagy külön) alkalmazta Huber. Sándor. Ára: 80 kr.

„Koszorú” cizmen a „Petőfitársaság”, a jövő évtől havi közönyt indít meg Szana Tamás szerkesztése mellett. Az első füzet már megjelent még pedig, oly fényes kiállítással a minőben nálunk csak a remekművek részesülnek. A külsőnek teljesen megfelel a beltartalom is: A „Koszorú”-t a „Petőfitársaság” pártoló rendes tagjai ingyen kapják. Pártoló rendes tag lehet pedig mindaz, ki 3 évi kötelezettség mellett évenként 10 o. é. forintot fizet. Az ilyen tagok oklevelet rendelhetnek, megkapják a társaság „Év-könyv”-ét s részt vehetnek a működő tagok megválasztásában, kik a tisztviselőkkel együtt a „Petőfitársaság” választmányát képezik. A pártoló rendes tag, az alapszabályok szerint, évi díjját vagy egyszerre, vagy két egyenlő részletben, december és június hónapok folytán tartozik beküldeni s az oklevélért egyszer-mindenkora 2 frintot fizet. Megemlítjük még, hogy a „Koszorú” mindenkor a legválogatottabb dolgozatokat igyekszik nyújtani és hogy mellékletei jövőre metszések lesznek. Az első füzet számára Petőfi arcképe kivételesen azért lett fényképeztetve, nehogy a különben is homályos eredeti képnek vonásai a rajzoló önjá vagy a metsző vésője alatt változást szenvedjenek.

ÜZLETI TUDOSÍTÁS.

I. Borpiac.

Tokaj decz. 20. (Ered. tud.) A szüret eredménye nálunk mintegy 2500 hordó bor. Vajmi kevés a felízgatott reményekhez képest. A területhez arányitva egy kapás szőlő nem adott egy gönczi hordó bort. A szüret tehát Tokajban bönök nem mondható. — Az októberben szedett szőlő mustja kitűnő s igen szépen fejlődik a novemberi szedésen azonban itt ott venészvirág mutatkozik.

A borok árai még nem szabályoztattak s a vételnél nem a borok minősége, de a termelő anyagi viszonyai s pillanatnyi szükségéi az irányadók, melyek aztán kiszákmányoltatnak. Idáig csak néhány duklai kereskedő tett vásárlást. Az eddigi árak a bon minőségét tekintve jövőre nézve nem lehetnek irányadók. Nagyajánlatos, hogy az eladással a jobb boru termelők, ha csak teherlik ne siessenek. A keresletre mutatkozik kilátás. (H. A.)

Toleza decz. 22. (Ered. tud.) Gazdáinknak évenként átlag 10—14 ezer hordó boruk szokott teremni (hordóját 130 literrel számítva) ez idén azonban ha tekintetbe vesszük, hogy az itteni hitelesítő hivatal mintegy 13 ezer hordót hitelesített, hogy néhány ezer hordó literezve hozott be s több száz hordó bor spirytusos hordóba is szüretet; kétszer annyinak mondható a termés mint egyébkor.

A minőséget illetőleg most még csak annyit mondhatni, hogy a november 10-ig szedett borokból, ha nem is nagy czukor tartalmu, de jó fejlődésű bor lesz s 40 frton is elkelhet. Általában azonban a minőség még meg nem határozható, mert nálunk még decemberben is szedtek és így sok zavaros bor is van még. Idáig csak paraszt bor kelt el pár ezer hordó 12—16 forintjával, az uri borok vevői a nagy borkereskedők azonban csak január végével fognak jelentkezni. (F. J.)

Mád decz. 25. 1878. (Ered. tud.) Végre bepincézettünk és várjuk a jó szerencsét. Hogy milyen lesz az, távolról sem sejtethetjük; mert borainkról idáig megközelítő ité-

etet sem hozhatunk. Annyi áll, hogy minőségileg ahány parthie, annyiféle lesz az s ez az oka, hogy idáig oly kevés üzleti forgalmat jegyezhetünk fel. A mi rayonunkban eddig mindössze is vagy három parthie uri bor kelt el, hordónként 23 és 25 forintjával, melyek részint Lengyelhonba, részint a Szepességre vitettek. Élénkebb üzletet nálunk addig nem is lehet várni, míg a bor a maga tulajdonságát egészen meg nem mutatja, csak ekkor áll elő a vevőnél a bizalom a termelőnél pedig megszűnik a bizonytalanság. Könnyebb u. n. paraszti borok hordónként 8—10, hordóval pedig 12—15 frton keltek. Az ő borok nagyon kerestettek, de ezekből alig akad már egy-két hordó a piacunkban. Ez nem csoda, mert 1876/77-ben kevés termelt; az egyiket a fagy, a másikat pedig a jég dézálta meg, s ez az oka az árak felszökkenésének is. Az 1876-iki kövér borokkal szemben a külföldi idáig alig mutatott bizalmat, míg most 200—250 frttal fizeti hordóját. — Az 1877-ik évi termés szép, tiszta ízű és zamatos borra képezte ki magát, kereslet tárgyát is képezi, azonban ebből is kevés készletünk van. Áruk: 40—50 frt. Helyzetünkre általánosan elmondhatjuk: hogy rossz; adósságaink évről-évre szaporodnak, de azért virit hegyen völgyön — az adóvégrehajtás, (Z. Z.)

A s.-a.-Ujhelyi bortermésről helyszűke miatt jövő alkalommal szólunk.

II. Terménypiac.

A mint előre is mondhattuk a megjavult utak következtében a lefolyt héten élénk üzlet mutatkozott különösen buza, gabona, tengeri és paszulyra nézve. A pénteki hetivásár hivatalos kimutatását következőkben adjuk:

Hivatalos

piaczi ár-kimutatás

1878. decemberhó 27.

		frt.	kr.
Buza	75 klgr. sulyu 1 hect.	5	62
Gabona	70 klgr. „ „	3	50
Árpa	60 „ „	3	
Zab	40 „ „	1	80
Kukur.	75 „ „	3	
Burgonya	„ „	1	40
Borsó	„ „	6	
Lencse	„ „	3	10
Paszuly	„ „	4	67
Köles kása	„ „	5	50
Vaj	1 liter „ „	1	
Szesz	„ „		30 1/2
Marhahus	1 klgr. „ „		40
Szalona uj	„ „		60
Sertés-zsir	„ „		70
Széna	méter mázsa „ „	3	
Alom szalma	„ „		80

Tisztelettel kérjük értelmesebb gazdáinkat a vidéken, hogy a gazdaság különféle ágaira vonatkozólag tapasztalataikat s mások javára és szolgáló jó tanácsaikat a „zempléni lapok” szerkesztőségével közölni sziveskedjenek.

HIRDETMÉNYEK.

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönbön olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr.

Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések mértékét szerint számíttatnak és pedig egy centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

Kis hirdető.

Egy gazdatiszt, ki ily minőségben több évig volt alkalmazásban s kellő elméleti s gyakorlati ismeretekkel bír, alkalmazást keres valamely uradalomban.

A nagyutczán központi helyen egy 3 szoba konyha kamara s előszobából álló csinos udvari lakás egy nem sok gyermekkel bíró család részére april hó 24-étől kiadó.

Egy helybeli üveg s porcellánkereskedésbe főlvételt találhat egy oly tanuló, ki otthon szüleinél nyerne teljes ellátást,

Tudakozódások a szerkesztőséghez intézendők.

Fül-olaj

Dr. Schmidt főorvostól, gyógyít mindennemű sikert, hacsak nem vele született. (Nagyothallás, fülzúgás azonnal eltávolíttatik.) Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 2 frt. Vidékre 2 frt 40 kros postautalvánnyal történt beküldése mellett azonnal s bérmentesen megküldetik.

Fő-lerakóhely: Grätz Gyulánál, Bécs, VI. Mariahilferstrasse 79. sz.

Bizonyítvány. Több mint 12 év óta betegség folytán mítem hallottam balfülöm, mi reám nézve foglalkozásaim közben végtelenül zavaró és terhes volt; semmi alkalmazott szer sem akart használni, míg végül mintegy három hét előtt egy öreg barátom ön fülolajára figyelmessé tett. Minthogy már sok mindent használtam, ezzel kísérletet akartam tenni s kimondhatatlan örömemre már egy fél üvegnek használása után, mintegy 14 nap alatt teljesen visszanyertem hallásomat. — Ezért minden hasonló bajban szenvedőnek legjobb lelkiismerettel ajánlhatom ezen fül-olajat.

Fürstenwalde 1878. aug. 8.

1—4

Steinberg Gyula.

LATZKOVITS A.

Budapesten, váci uca 22. sz. Nemzeti szálloda épület, ajánlja

fehérenmü-. uridivat és- női pipere áruk raktárát.

Legújabb divatu női és férfi nyakkendők, fehér és szines ingek, gallérok és kélzők.

Zsebkendők, keztüök, alsóingek és nadrágok hარი nyák, lbátyuk Cachenez, színházi fejkendők, illatszert, szappan, pénzestárcák, botok, esernyők, inggombok, óraláncok és különlegességeit aprólékoságokban

feltűnő olesó áron.

Ingek mérték vagy minta-ing után 24 óra alatt is elkészíttetnek, a legfinomabb angol Chiffon, Oxford és francia Cretonból. darabja 2 frt 50 kr.

Ha a levélileg megrendelt tárgyak nem tőkeltesen kielégítő és jutányos áron találtnak, mindig készséggel visszavétnetnek.

1—4

Hirdetmény.

Van szerencsém Sátoralja-Ujhely város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy Sátoralja-Ujhely városában (főutca Kollener József ur házában) 1878. augusztushó 15-én

egy keztü- és sérkötélék-üzletet

nyitottam, melyben saját gyártmányu keztükből, sérkötélékekből, szeméremkötőkből, harisnyaszalagokból stb., nagy mennyiségeket tartok készletben és minden ezen szakba vágó javítási munkát gyorsan és pontosan elvégezem.

Kivánatra minden ezen szakmába vágó árucikket vett mérték szerint készítek és keztüök, szarvasbőr-nadrágok, bőrvánkosok stb. tisztítására vállalkozom.

Kiváló tisztelettel

HORNÍK H.,

keztüés és sérkötélék-készítő.

3—6

ügyvédi irodámat

Van szerencsém a t. helybeli s vidéki közönségnek becses tudomására hozni, miszerint

S.-a.-Ujhely, decz. 15. 1878.

Hornyay Kálmán

köz- és váltó-ügyvéd.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak, hogy

1879-ik évi január hó 26-án

délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

VI-ik RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSRE

megjelenni sziveskedjenek.

Tárgyalási sorrend:

- 1) Az igazgatóság és
- 2) a felügyelő bizottság jelentése;
- 3) az 1878-iki mérleg és jövedelem feletti határozat;
- 4) az igazgatóság,
- 5) a felügyelő bizottság és
- 6) a választmány választása;
- 7) az alapszabályok 51-ik §-a értelmében, netaláni indítványok tárgyalása.

Kelt Sátoralja-Ujhely. decemberhó 22-én 1878.

Az igazgatóság.

Szóllósi Sándor

**üveg-, porcellán-, tükör-, lámpa- és konyha
eszközök raktára, S.-a.-Ujhelyben.**

Ajánlja gazdag választékban ezikeit u. m.

**Thea-, kávé- és étékterítékeit, mosdókészletek, mos-
dóasztalok, csemegetányérok, befőtálak, dohány- és
íróeszközöket.**

Továbbá **üveg servicek és állványok, tálak, befőtányé-
rok, liqueurservicek és vázait.**

**Arany és fakeretű tükrök, pipereasztalok, függöny-
párkányok,**

salon, asztali, függő és éjjeli függőlámpák.

Chinai ezüst, alpacca evő eszközök
gyertyatartók, czukorporhintők és fogók
thea szűrőket.

Non plus ultra kávékészülékek, kávéfelöntők, pergelők és darálók,
sulz, fagyalt és egyéb formák.

Amerikai habverők, gőzhusfőzők,

h u s v á g ó g é p e k,
halfőzők, sodakészülékek,

finom táczák, fakosarak, zsirbödönök.

Mosó-gépek, gőzmosó-kazánok, ruhafacsaró-gépek.

Kitünő szobafénymáz 1 kilo 1 frt.

1-2

!! Tölgyfaszál eladás !!

**A longi erdőben, S.-a.-Ujkely mellett,
hétfőn december 30. délelőtt 1878. nagy
mennységű különféle vastagságu szálás
tölgyfa a legtöbbet ígérőnek el fognak
adatni.**

Összejvetel a Bereznay határnál, Tolesva mellett.

Karplus Gottlieb.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bir. végrehajtó a s.-a.-ujhelyi kir. Törvényszék, mint Csödbíróságnak 16642/78 p. számu kiküldetése folytán ezennel köztudomásul hozza: miszerint dr. Soltész János csödbírósághoz tartozó következő ingatlanok.

I. A sárospataki 312. sz. tjkben 679. hrz. sz. a. felvett belsőség s felülépítményeknek 2500 frtra becsült fele része.

II. Azon tjkben 6538-6539 hrz. szám alatt felvett pusztá belhelynek 5 frtra becsült fele része.

III. Azon tjkben 3453. a. 2494. 2686. és 2691. hrz. sz. a. felvett szántóföldeknek 250 frtra becsült fele része.

IV. A 6697. 6974. 8004. 9363. (8172-8173) 7050 a. és 8174 8175. hrz. szám alatt felvett külsőségeknél 170 frtra becsült fele része.

V. Azon tjkben (2042-2044) hrz. sz. a. felvett „pogánykuti” szőlő borháznak 300 frtra becsült fele része.

VI. Azon tjkben (3264-3265) és 3266-3267. hrz. sz. a. „Királyhegyi” szőlő és borháznak 600 frtra becsült fele része.

VII. A sárospataki 2345. számu tjkben (7020-7021) 7869 8095. (7016-7017) hrz. sz. a. felvett külsőségeknél 200 frtra becsült fele része.

VIII. A sárospataki 2670. számu tjkben 8952. hrz. sz. a. felvett szántóföldnek 25 frtra becsült fele része.

IX. A végardói 126. sz. tjkben 327 a. hrz. szám alatt felvett szántóföldnek 2 frtra becsült fele része.

XI. A végardói 125. sz. tjkben 326 a. hrz. sz. alatt felvett szántóföldnek 10 frtra becsült fele része.

XI. A végardói 127. sz. tjkben 328. hrz. sz. a. felvett szántóföldnek 10 frtra becsült fele része.

XII. A végardói 130. sz. tjkben 332, 341, 5459, 5469, 5479, 5486, 5510, 5519. (266-300) 398, 486, 623, 782, 1122, 1125/6 és 1144 hrz. sz. a. felvett szántóföldeknek 400 frtra becsült fele része, végül

XIII. Azon tjkben 944, 917, (979-1035) hrz. sz. a. felvett réteknél 120 frtra becsült fele része mégpedig a sárospataki ingatlanokat illetőleg Sárospatak város házánál 1879. évi februárhó 5-ik napján d. e. 9 órakor s folytatólag a következő napon, mint első - és ennek eredménytelensége esetében 1879-ik évi márcziushó 10. napján d. e. 9 órakor s folytatólag a következő napon, mint második árverési határnapon, - a végardói ingatlanokat illetőleg pedig Végardó községe házánál 1879. évi februárhó 7-ik napján d. e. 9 órakor, mint első és ennek eredménytelensége esetében 1879. évi mártiushó 12. napján d. e. I órakor, mint második árverési határnapon, az alulírtnál megtekinthető feltételek mellett nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Mely árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy minden árverelő által bánatpénzül a becsár 10%-ja lesz leteendő.

S.-a.-Ujhelyben, 1878. évi decemberhó 15-én.

Ujfalussi Endre. I

bir. végrehajtó.

1-3

Pályázati hirdetmény.

Zemplén-megye gálszécsi járásában kebeleztet 400 frt évi fizetés, lak és fuvar illetménnyel díjazott - N.-Azari körjegyzői állomásra, melyhez K. Azar, N. Azar, Szécs-Keresztur, Egres, K. Ruzska és Pelejte községek tartoznak, - pályázat nyitattik s annak választás útján leendő betöltése határidejéül 1879. évi januárhó 10. napjának delelőtti 10 órája N. Azar községében a bíró házához ezennel kitétetik.

Miről folyamodni szándékozók oly utasítással értesítetnek, hogy kellően felszerelt folyamodványait januárhó 8-ikig alólirt szolgabírói hivatalnál nyújtsák be, mert a később érkezettek elfogadhatni s figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Gálszécs, 1878. decz. 20.

Nemthy János.
szolgabíró.

Birtok eladás.

A Garanyi határban **250 holdas birtok** és pedig **szántóföld, rét, legelő, erdőből álló, bérbeadó.**

Értekezhetni pedig „Garanya” a tulajdonosnál.

Garany, 1878. decz. 25.

Palánkay István.